

ויזרע יצחק

שנה יב'

<p>זמני השבת</p> <p>כניסה</p> <p>יציאה</p> <p>ר"ת</p>	<p>יוצא לאור ע"י מדרשת</p> <p>"ויזרע יצחק"</p> <p>ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל</p>	<p>פרשת "תצוה-זכור"</p> <p>הפטרה: "ויאמר שמואל"</p> <p>יא' אדר תש"ף</p>
<p>ת"א</p> <p>16:11</p> <p>18:19</p> <p>18:55</p>	<p>ת"א</p> <p>17:20</p> <p>18:20</p> <p>18:56</p>	<p>כ"ב</p> <p>16:03</p> <p>18:19</p> <p>18:54</p>

הגיגים לפרשת השבוע

ו"אתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שבין זית ורץ כתית למאור" (שמות כו' כ)

מדוע אומר הקב"ה למשה "ואתה" הלוא הוא היה מדבר איתו? ועוד, מדוע אומר הכתוב בלשון "תצוה" ולא בלשון המקובלת "צו"? מתרץ ה"אור החיים" הקדוש על פי המובא בזוהר חדש שעם ישראל גלו ארבע גלויות ובכל אחת מהן הם נגאלו בזכות משהו אחד. מהגלות הראשונה הם נגאלו בזכות אברהם אבינו, מהגלות השנייה הם נגאלו בזכות יצחק, מהגלות השלישית הם נגאלו בזכות יעקב, והגלות הרביעית תלויה בזכותו של משה. זו הסיבה שהגלות מתארכת, כיון שאין עם ישראל עוסקים בתורה ובמצות, ומשה אינו חפץ לגאול עם של בטלנים מהתורה, וזה מה שרמזו כאן הכתוב באומרו "ואתה תצוה את בני ישראל", בבחינת "כי מלאכיו יצוה לך" (תהלים צא' יא), על דרך מה שאמרו חז"ל "אין צו אלא מלכות", כי משה ימלוך עלינו לעתיד, והתנאי הוא שיעסקו בני ישראל בתורה, לכן אמר "ויקחו אליך שמן זית ורץ", הרומזעאל התורה שנמשלה לשמן, "מה שמן מאיר לעולם כך התורה" (מדרש).

ויקחו אליך שבין זית ורץ" (שמות כו' כ)

כי נר מצוה ותורה אור-תלה הכתוב את ה"מצוה" ב"נר" ואת ה"תורה" ב"אור", את ה"מצוה" ב"נר", לומר לך מה "נר" אינה מגינה אלא לפי שעה אף "מצוה" אינה מגינה אלא לפי שעה, ואת ה"תורה" ב"אור", לומר לך מה "אור" מגין לעולם אף "תורה" מגינה לעולם" (סוטה כא).

כותב רבינו החיד"א ב"דבש לפי" משם מהר"י מטראני שמצאנו מצוה שהיא מאירה לעולם, והיא כאשר העשיר עורך שותפות עם התלמיד החכם, שהתלמיד החכם ילמד תורה והעשיר יעסוק בסחורה, כמו ההסכם של יששכר וזבולון או שמעון ואחיו עזריה, כאשר העשיר נותן פרנסה לתלמיד חכם הוא מקיים בזה "מצוה", וב"מצוה" זו יש לו חלק ב"תורה" שלומד התלמיד חכם והיא מאירה לעולם. לפי זה ניתן לפרש את הפסוק שלפנינו "ויקחו אליך", לשון של קניין, שיקנו את התורה שהיא "שמן זית ורץ" כמו יששכר וזבולון, ועל ידי זה יוכלו "להעלות נר תמיד", כי ה"מצוה" זו לפרנס תלמיד חכם כדי שילמד היא "נר", אבל השתנתה לשבח כי ה"נר" הזה הוא תמיד, משום שבו הוא קנה את "התורה", וה"תורה" הלא נקראת "אור" שמגן לעולם, יוצא ש"מצוה" זו אינה כשאר המצוות שהם "נר" לפי שעה, אבל זו היא נר תמיד, מאירה תדיר.

ונשא אהרן את שמותם על לבו" (שמות כז' כט)

נשאלת השאלה מדוע נשא אהרן את שמות השבטים על לבו, הלוא בכל מקום מצאנו שמוזכרת זכות האבות, אברהם יצחק ויעקב, ולא מצאנו שמזכיר את זכות השבטים? אמנם אמרו חז"ל (יומא עג:) שגם השמות של האבות היו שם, אף על פי כן לא מצאנו זאת מפורש בכתוב, אלא רק שמות השבטים היו חקוקים על האבנים. מתרץ רבי לוי יצחק מברדיצ'ב ב"קדושת לוי" שכתוב אצל אהרן "כי בו בחר ה' מתוך בני ישראל", והנה בתהליך הזה של בחירת אדם אחד מתוך הכלל, אפשר לומר שאת האיש הנבחר הוא אוהב, אבל את שאר האנשים בכלל הוא שונא. והיינו רוצים לומר זאת גם בבחירה של אהרן מתוך בני ישראל שהיא על זה הדרך, לכן היו חקוקים שמות השבטים על לבו של אהרן, להראות שגם בהם, בשבטים ה' חפץ וגם אותם הוא אוהב.

נר ה' נשמת אדם" העלון מוקדש לעילוי נשמת כל מתי ישראל ובכללם:

הרה"ג אליהו דרעי זצ"ל בן סוליקה נלב"ע כג' אייר תשע"ז

פרלה לוטאט בת סימונה ז"ל נלב"ע כב' מרחשון תש"ף שמעון בן חמו בר אסתר ז"ל נלב"ע יא' אדר תנצב"ה

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מיוסד לעילוי נשמת:

חביבה חיה בנימין בת גורג'יה ז"ל נלב"ע יא' ניסן תשס"ז

יצחק בנימין בר שורין ז"ל נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג תנצב"ה

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

"ואתה הקרב אליך את אהרן אזויך" (שְׁמוֹת כּוֹז' א)

מעיר ה"צדור המור" שביום הששי לבריאה התרחשה התרחקות של האדם הראשון משום החטא. כמו שכתוב "ויאמר לו איכה" (בראשית ג' ט). ולעומת זאת במשכן התרחשה התקרבות של אדם אחר, והכוונה היא לאהרן הכהן, והתקרבות של בניו, "ואת בניו אתו", כנגד בניו של האדם הראשון שגרמו להחריב את העולם. ולפי שהאדם הראשון היה ערום, בלי לבוש, עד שהקב"ה ברחמנותו עשה להם "כתנות עור לכסות בשר ערוה". לכן ציוה כאן הכתוב "ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך", שהוא כנגד אדם הראשון, "לכבוד ולתפארת". לא כבגדים הראשונים שהיו רק "לכסות בשר ערוה", ולכן היו "כתנות עור" שהוא לבוש בהמה אלא בגדים "לכבוד ולתפארת".

"והם יקוּזוּ את הזהב ואת התכלת ואת הארְגָּמן ואת תולעת השני ואת השיש" (שְׁמוֹת כּוֹז' ה)

מה מחדש לנו הכתוב "והם יקחו את הזהב...", מי לא ידע זאת? הלא לשם כך אספו את הכסף והזהב... שיהיה לעושי המלאכה לעשות את המשכן. מתוך ה"אלשיך" הקדוש שהכתוב בא ללמדנו שאין לחשוך בעושי המלאכה שהם מועלים בכסף ובוזהב, כמו שלמדו חז"ל (בבא בתרא ט:) מהפסוק "ולא יחשבו את עושי המלאכה" (מלכים ב יב' טו) כי שנים אין צריכים לתת חשבון. לכן אמר "והם יקחו את הזהב", לומר שאין צורך למנות על לעושי המלאכה ממונים שיתנו להם את הכסף והזהב לפי חשבון, מספר או משקל, אלא הם יקחו בעצמם את הזהב ואת התכלת..., "כי באמונה הם עושים".

"והיה פי ראשו בתוכו" (שְׁמוֹת כּוֹז' לב)

"מעיל מכפר על עוון לשון הרע" (ערכין טז)

אומר ה"חפץ חיים" שהיות שהמעיל מכפר על עוון לשון הרע לכן נאמר בעשית המעיל "והיה פי ראשו בתוכו" שמרמז על דברי חז"ל (חולין פט) על הפסוק "תולה ארץ על בלימה" (איוב כו' ז) שהעולם קיים בזכות מי שבולם את פיו בשעת מריבה, כלומר מי שכובש את עצמו ומשאיר את דברי פיו, בתוכו.

"והיה על אהרן לשרת" (שְׁמוֹת כּוֹז' לה)

מדגיש ה"נעם אלימלך" את היסוד שצריך האדם שכל כוונתו תהינה לשם שמים הן באכילה והן בכל דבר. ומה שאמר הכתוב שבגדי הכהונה יהיו "על אהרן", רק, "לשרת", היינו לשירות ועבודת הבורא בלבד ולא להנאת עצמו וכבודו, ועל ידי זה "ונשמע קולו בבואו אל הקודש", דהיינו כשיעלה אל הקדושה בעולמות העליונים, "לפני ה'", יפעל ליחד ולקשר בעולמות, "ובצאתו", שאפילו בעת שירד ויצא קצת ממדרגתו יוכל לפעול, "ולא ימות", שאפילו מי שהוא קרוב למיתה, יכול הצדיק להצילו ממיתה בתפילתו ולהמציא לו רפואה וחיים.

"וידעו כי אני ה' א-להיהם אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לשכני בתוכם" (שְׁמוֹת כט' ב)

"לשכני בתוכם - על מנת לשכן אני בתוכם" (רש"י)

פירוש הלשון "לשכני בתוכם" הוא ידיעת גודל המופלג של הטובה שעשה הקב"ה לעם ישראל כשהוציאם מכור הברזל, מעומק של חמישים שערי טומאה שהיו במצרים, "וינטלם וינשאם" עד שעלו אל חמישים שערי קדושה, כמאמר הנביא "באהבתו ובחמלתו הוא גאלם וינטלם וינשאם כל ימי עולם" (ישעיהו סג' ט), דהיינו חמישים שערי הקדושה שהם כנגד חמישים שנות חיובל כמו שכתוב אצל חנה "וישב שם עד עולם" (שמואל א' א' כב) ואמרו חז"ל שהכוונה "עולמו של לוי" וכתוב "ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי" (שמות יט' ד). נצטוונו לזכור את הפלגת הנס הזה בכל יום, ואומר ה"פנים יפות" שאולי זו הסיבה למה שאמרו חז"ל "חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום" (מנחות מג:). כנגד מאה המעלות שהעלה הקב"ה את ישראל, וזה מה שכתוב "כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה" (תהלים פו' יג), וזו כוונת הכתוב "לשכני בתוכם", שבהיות משכני בתוכם הם ידעו הגודל המופלג של הנס שבין עומק הגלות שהיה במצרים ובין גודל העלייה והמעלה של "שכני בתוכם".

"וכפר אהרן על קרנתיו אזות בשנה" (שְׁמוֹת ל' י)

לפי פשט הכתוב נראה שרק פעם אחת בשנה היו זורקים את הדם על קרנות המזבח. מעיר ה"חזקוני" שאין הדבר כך הלא כתוב גם אצל הפר של הכהן המשיח "ונתן מן הדם על קרנות מזבח קטורת הסמים" (ויקרא ד' ז) וכן כתוב אצל פר העלם דבר של צבור, אלא כוונת הכתוב לומר שמה שהכהן עושה על קרנות המזבח פעם אחת בשנה, דהיינו ביום הכפורים, המעשה הזה נקרא כפרה, "אחת בשנה יכפר עליו", אבל בשאר ימות השנה הדמים לא היו נתונים "עליו" אלא רק "על קרנתיו".

לרפואת כל חולי עמו ישראל ובכללם:

אליהו בן חמו בר אסתר, סעדיה בן חמו בר אסתר, יוסף בנימין בר חביבה, אריק שלום בר גורג'יה.

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

גמ"ח "יד יצחק": מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטר) גמ"ח "בית יצחק": ספרים ל"חנוכת בית" ו"ברית יצחק" חברה הבקשות "מאיר השחר": לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו מדרשת "ויזרע יצחק": שיעור "דף יומי" בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו בית כנסת "שבת אחים" נוה גן פ"ת 21:30-20:30 לבירור פרטים ולהשאלה - טלפון: 052-3268315